Єднаймося в Просвіті!

ГАЛИЦЬКА ПРОСВІТА

Проблема не в бруді політики, а у відсутності в ній «чистих» людей.
Андрій Даньків, студент

№ 18 (280)
27 травня
2010 р.

Тижневик "Галицька Просвіта" * Засновник – Івано-Франківське ОО ВУТ "Просвіта" ім. Т. Шевченка * Свідоцтво – ІФ № 521 від 15.06.2004 р. * Шеф-редактор – Степан Волковецький * Гол. редактор – Богдан Вівчар * Редактор – Михайлина Боднар * Літературний редактор – Ірина Шумада * Верстка – Марія Дзебчук * Набір – Наталія Дяченко * Друк – КП фірма "ЛІК" * Тираж – 2000 примірників * Замовлення – № 1049 * Наша адреса: 76018, м. Івано-Франківськ, вул. М. Грушевського,18 * тел. (0342) 75-05-86, * тел./факс (03422) 2-38-67 * e-mail: oblasna-prosvita@ukr.net * Наші реквізити: Р/р 2600630015124 в Укрсоцбанку МФО 336019, код 04929075. * За зміст та достовірність інформації у рекламі відповідальність несе рекламодавець * Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій і подає матеріали для дискусії * За точність викладених фактів відповідальність несе автор * Редакція застерігає за собою право редагувати і скорочувати матеріали * Листування з читачами – тільки на сторінках газети

ЧИТАЧІ ПРО «ПРОСВІТУ»

«ПРОСВІТА» – СОНЦЕ МУДРОСТІ

Акровірш-диптих

І

Попри усі людські негаразди
Радість прийде, як промінь сонця світлий, –
Оживить віру, виведе з біди,
Світ знову стане, наче сад розквітлий:
Вітайся з сонцем, горами й дітьми
І ти вдихнеш життя на повні груди,
Твоє ж бо щастя тільки із людьми,
А без людей й тебе в житті не буде.

ІІ

Сіяч завжди плекає урожай,
Окрім зерна, зберe ще мудрість часу:
Наукам серце й душу відкривай –
Це скарб скарбів понад усі прикраси!
Енерґія незбагнених джерел
Могутню силу в твоїм тілі збудить,
Увись небес злетиш, немов орел,
Де сто доріг, але твій дух не зблудить.
Райські сади – чи ти до них летів?
Окраса світу – мудрість і чесноти.
Сіяч Всевишній це нам заповів,
Та людство – вік в обіймах зла й підлоти.
І лиш «Просвіти» сонця я б хотів!

Роман ФЛИС, *член НСЖУ*

ПРЕС-КОНФЕРЕНЦІЇ

Борис Тарасюк: МИ ТВЕРДО ЙДЕМ

В Івано-Франківську перебував голова Народного руху України, народний депутат України Борис Тарасюк. Він мав зустріч з головами районних і міських організацій та проводом крайової організації НРУ, дав прес-конференцію для журналістів, а також мав ефір на ОТБ «Галичина». На прес-конференції Борис Тарасюк повідомив про перебіг позачергових XIX Всеукраїнських зборів (З'їзду) НРУ, висвітлив засадничі питання, які були розглянуті на ньому.

Він зробив наголос на тому, що у партії, попри намагання деяких очільників держави, запанувала стабільність. Підтвердження цього – обрання головою Івано-Франківської КО НРУ Ігоря Шумеги. Визначилися з керівництвом організацій і наші сусіди – львів'яни і тернополяни, партія стала монолітною опорою в опозиції нинішній українофобській владі. Йдеться про Народний комітет захисту України, який веде Дмитро Павличко та відомі діячі національно-патріотичного фронту.

«Рух, відгукуючись на потребу українського суспільства, яке не сприймає нинішню владу й потребує політичної сили, яка б зорганізувала його для спротиву, чітко і відверто перейшов в опозицію, – наголосив Б. Тарасюк. На жаль, такої рішучості ми не побачили з боку, здавалося б, наших однодумців із УНП, «Нашої України», УРП «Собор», «За Україну»... Дивує позиція екс-Президента Віктора Ющенка, який свого часу, як і Кучма, нищив Рух, а тепер продовжує руйнувати фронт опозиції. І це в той час, коли головне завдання – єднання національно-патріотичних сил».

Водночас Борис Тарасюк нагадав, що Рух і всі демократичні партії повинні готуватись до місцевих виборів, аби привести до органів влади патріотів, які захищатимуть інтереси української нації. А до того зупинити наступ на українську державність і відвернути загрозу нашій незалежності мають сили, які об'єднались у Народному комітеті захисту України. Б. Тарасюк закликав українців і галичан зокрема вірити в себе, відкинути безнадію і твердо усвідомити потребу мужньо стати в обороні України. Бо, як співається у відомій пісні, плач нікому ще не дав свободи, лиш, хто борець, той здобуває світ!

Прес-служба Івано-Франківської КО НРУ

ВШАНУВАННЯ

НАШЕ СУМЛІННЯ, НАША ДОЛЯ

Багатьох вірних синів України немилосердна доля розкидала по світу. Перед совістю й нашими нащадками ми не можемо забути імен славних представників української нації, які жили й творили в ім'я України. Це – Іван Мазепа, Петро Дорошенко, Петро Калнишевський, Михайло Драгоманов, Володимир Винниченко, Олександр Довженко, Симон Петлюра, Степан Бандера... сотні й тисячі дітей України, які знайшли свій вічний спочинок далеко від отчого краю.

Нещадна доля постійно відривала від рідної землі й великого поета і пророка Тараса Шевченка. І його знайшла смерть на далеких холодних берегах Неви. Й лише після смерті повернувся він, щоб уже ніколи не покинути Україну.

22 і 23 травня, у день перепоховання останків Тараса Шевченка, коломийський хор «Просвіта» побував і виступив з концертною програмою на Львівській площі нашої столиці, в греко-католицькій церкві, а також – у Каневі. Зорганізував поїздку голова Коломийського райміськоб'єднання «Просвіта» Василь Глаголюк. Отож коломийські просвітяни поклонилися тій землі, яка 149 років тому прийняла прах Кобзаря.

А просвітяни обласного центру в цей день організували похід і віче-реквієм з покладанням квітів до пам'ятника Шевченкові в міському парку, що носить ім'я поета. На заході з промовами виступили голова обласної «Просвіти» Степан Волковецький, міський голова Віктор Анушкевичус, депутат обласної ради Руслан Марцінків, секретар Івано-Франківської міської ради Василь Бойчук, голова обласної письменницької організації Євген Баран. Прозвучали пісні у виконанні капели бандуристів Державного музичного училища імені Дениса Січинського (керівник – Марія Лахняк), невмируші вірші Кобзаря читали просвітянка Надія Легун і переможець обласного конкурсу Шевченківського читання, учень ЗОШ № 7 Тарас Василюк.

Хотілося б, щоб, як і в той день, під державним прапором, під який, незважаючи на приналежність до різних партій, рухів і громадських організацій, зібрала всіх «Просвіта», ми і надалі йшли спільною ходою для здійснення тих глибоких змін, які вимріював наш народ протягом століть.

Шевченкове слово пектиме вогнем наше сумління доти, доки ми не пом'янемо його в сім'ї справді вільній і новій.

Михайлина БОДНАР,
завідувачка культмасового відділу обласної «Просвіти»

ДАТА КАЛЕНДАРЯ

БО ВОНИ – МАЙБУТНЄ УКРАЇНИ

Незабаром прийде до нас сонцесяйне, заквітчане, вродливе й дуже щире дитяче свято. Свято тих, для кого й ми живемо в цьому світі, за кого не перестаємо думати й заради кого живемо надією, – День захисту дітей.

Збудувати храм дитячої душі – це рівнозначно тому, що збудувати дім, посадити дерево, змовити молитву. Дедалі глибше розумієш, що засіяне в дитячих душах добірне зерно проросте величним плодом любові. Ось чому обласна організація «Жіноча громада» одним із пріоритетних завдань вважає допомогти дитині, особливо тій, котра не має належної підтримки батьків, котра з тих чи інших причин або не має найрідніших, або, як кажуть, при живих батьках є сиротою.

Нещодавно в області відбувся ІІ Благодійний дитячий фестиваль «Мистецький храм», учасниками якого були діти пільгових категорій. Приємно, що діти, якими опікується наша організація, стали його переможцями. Це коломиянка Христинка Васкул та Іринка Стецько з обласного центру. Тішимося також успіхами нашої підопічної Оксани Андрусишин, яка здобуває знання в Одеській юридичній академії. Стараємося вишукувати спонсорів для дітей, і не тільки на свята, а й в будень, бо діти ці потребують постійної уваги.

А ще для того, щоб наші українські традиції продовжувала юнь, вчимо їх і беремо разом з ними участь у різних заходах, які проходять у місті: у різдвяних дійствах, великодніх забавах, у святі Миколая, Дні Матері, Дні Батька, українських вечорницях. Маємо під опікою вже сімейну пару – Ольги, яка виросла сиротою, та Володимира Кучерів. Радіємо разом з ними, що виховують сьогодні вже чотирьох своїх синів. Серед татів, які наодинці виховують своїх дітей і передають батьківську науку, дякуємо сьогодні Петрові Соколику з Ямниці (його за нашим поданням нагородили відзнакою Міністерства у справах сім'ї та молоді «За сумлінне батьківство»).

Підтримуємо тісні стосунки з дитячими колективами – садочком «Пізнайко», школою-садком № 7, фізико-технічним ліцеєм та ЗОШ № 7 і часто залучаємо їх до участі в наших заходах. Відрадно, що завжди маємо порозуміння і з обласною владою, зокрема, управлінням у справах сім'ї та молоді, яке й нині посприяло, щоб дитяче свято не обійшлося без улюблених дітьми солодощів.

Тож маємо разом дбати про тих, на чиї плечі ляже майбутнє України, – про цвіт нації, про нове покоління.

Михайлина БОДНАР, *голова обласної організації «Жіноча громада»*

Управління у справах сім'ї та молоді облдержадміністрації
Обласне об'єднання ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка
Обласна організація «Жіноча громада»
ЗАПРОШУЮТЬ НА ДИТЯЧЕ СВЯТО
З НАГОДИ МІЖНАРОДНОГО ДНЯ ЗАХИСТУ ДІТЕЙ
У ПРОГРАМІ:

- виступи переможців обласних та всеукраїнських пісенних фестивалів, конкурсів музичного мистецтва;
- захоплююче мистецтво покажуть виконавці клубу спортивно-бального танцю «Діамант» і школи танцю «Глорія»;
- свою творчість продемонструють юні поети міста;
- витвори дитячих рук представлять вихованці Центру дитячої та юнацької творчості;
- дитячі книжки подарує обласна «Просвіта»;
- солодощами пригощатимуть членкині обласної організації «Жіноча громада».

Свято відбудеться 31 травня о 16.00 в НД «Просвіта».

ГЕРОЇКА

МИ ПАМ'ЯТАЄМО

За українською традицією, у часі Зелених свят ми відзначаємо День героїв. Адже у ці дні в різні часи відійшли у вічність Дмитро Донцов, Микола Міхновський, Євген Коновалець, Симон Петлюра... А скільки їх упало на шляху до нашої незалежності. Нам важливо усвідомити, що змістом і суттю українства, звідкіль проростає життєва сила народу, є звернення до власної історичної пам'яті, пошанування героїчної минувшини. Лише маючи життєвий ідеал, нація здолає всі перепони.

З нагоди свята Івано-Франківська міська організація КУН разом із громадсько-політичним об'єднанням «Національний вибір» провели факельний похід молоді вулицями Івано-Франківська. Молоді націоналісти пройшли до барельєфа Степана Бандери, поклали квіти до пам'ятника Провіднику ОУН, провели віче.

Напередодні Дня героїв прикарпатські пластуни провели вимарш на площі перед облмуздрамтеатром. Після дефіляди вони прийшли у меморіальний сквер і поклали вінки на могили січових стрільців. Після цього був відслужений молебень за упокій усіх вояків, які віддали життя за українську незалежність.

Недільного дня в усіх церквах Прикарпаття пройшли молебні за героїв України, а в меморіальному комплексі «Дем'янів Лаз» відбулася окремішня панахида і віче. Промовці – голова обласної ради Ігор Олійник, голова київського «Меморіалу» Роман Круцик та інші наголошували на тому, що нашій самостійності ми завдячуємо тисячам, а то й мільйонам героїв – нашим попередникам і зобов'язані продовжити їхній чин.

На жаль, у нинішній Україні вони належно не пошановані. Та й постає питання, чи суспільство бере з них приклад. Тому так важливо згадувати керманичів націоналістичного руху, на прикладах їхнього життя і чину виховувати молодь, бо тільки вона зможе продовжити безперервність існування української нації... Учасники віча поклали вінки до могил розстріляних у Дем'яновому Лазі.

Тоді ж у Івано-Франківську з ініціативи УНП відбувся похід молоді до меморіальної дошки Провіднику ОУН Євгену Коновальцю і проведена акція «Запали свічку пам'яті».

У селі Боднарів Калуського району на Святу Трійцю врочисто відкрили скульптурний монумент «Борцям за волю України». На барельєфах увічнили патріотів-односельців: крайового провідника ОУН з ідеології, поета Михайла Дяченка (Марка Боєслава – Гомона), генерала УПА Олекси Луцького (Беркута). Стела з барельєфом героїв увінчана тризубом. З нагоди відкриття відбулося віче представників національно-патріотичних сил.

Б. В.

ЗАПРОШУЄМО

Обласний Клуб української інтеліґенції ім. Б. Лепкого, ОО ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка та НТШ запрошують на святочну ювілейну академію, присвячену 95-річчю славетної перемоги леґіону УСС над російсько-царським військом на г. Маківка 1915 р.

Будуть зачитані доповіді науковців Івана Монолатія та Петра Арсенича, співатимуть хори «Сурма», «Червона калина», «Мелодія», «Черемош», народний артист України Михайло Кривень та інші.

Академія відбудеться у неділю, 30 травня, о 16.00 в Народному домі «Просвіта» (вул. М. Грушевського, 18).

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ **"ГАЛИЦЬКУ ПРОСВІТУ"!** Передплатний індекс **91083**

ОСОБИСТОСТІ ЧИ НІ?

ПЕРШИЙ... І ОСТАННІЙ ПРЕЗИДЕНТ

З першим усенародно обраним, Леонідом Макаровичем Кравчуком, доводилося спілкуватися чимало. Хоча перші заочні наші контакти були малоприємними... В одному з матеріалів, який В. Мороз у Мюнхені поспішив дати в ефір, була цитата російського академіка Ліхачова, котрий назвав Кравчука «малим Горбачовим»... Це дуже образило Леоніда Макаровича. Гострі суперечності Кравчука й Горбачова сприяли проголошенню української незалежності... Та й ще у кінці 1991 року, коли записував Кравчука в Ужгороді, як голову Верховної Ради, стало зрозуміло, що цей політик Україну не здасть... Пам'ятаю, як захопився Леонід Макарович, читаючи патріотичну листівку проти закарпатських автономістів... Цей аудіозапис, як і чимало інших голосів Кравчука, зберігся... Не дивно, що 1 грудня Леонід Кравчук отримав таку всеохоплюючу всенародну підтримку...

З Леонідом Кучмою контактувати було набагато важче... Вже при першому, коли він висувався у 1994 році... я записував його прес-конференцію на Хрещатику, у спілці українських промисловців. Потім була коротка розмова у присутності голови Російського союзу промисловців та підприємців, Аркадія Вольського, який хвалився своїми українськими коренями, що, мовляв, всі його головні родичі – в українській землі... Але вже тоді Леонід Данилович лякав мене і моїх колеґ, на повному серйозі, що, мовляв, вважайте, бо знову піднімуться у Москві сили, які «вас і в Мюнхені дістануть»... Вольський тоді просив мене: «Вася, вырежь это... Не давай...» Я не послухав... А колеґа-редактор із задоволенням дав деякі шматки до ефіру... Це було одне з перших інтерв'ю нового кандидата у Президенти... Було відчутно, що Кучма мав неґативний досвід спілкування з «бонзами КҐБ»... Суперечності ці зміцнювали незалежність України... Вже пізніше, при балотуванні на другий термін, ми розмовляли з ним про його програму, і Леонід Данилович розлютився за критику якоїсь там аґрарної теми... Потім почав нарікати й наголосив, мовляв, «ви часто дуже забагато хочете в поступі демократії, але ж ви не знаєте, як важко виходити з минулого... Он з Росією домовлятися стає все важче й важче, не знаєте... яке оточення прийшло до Єльцина...» Путін вимальовувався... Кучмі ставало дедалі важче... Але він все ж сказав, що «Україна – не Росія»...Тут проявилася і його антипатія... Тузла підкреслила це ще більше... Виникла тінь Януковича...

З Віктором Ющенком було багато довгих і змістовних розмов... Аж не вірилося, що приходить такий відкритий і послідовний український політик... Правда, я запитав його, коли він привіз своє різношерстне політичне оточення до Праги у розпалі 2004-го, чи «не лякає Вас це»... Тоді Віктор Андрійович сказав: «Головне – подолати Кучму, а з цими дамо раду, прорвемося»... Не дав і не прорвався... Зате, дав шанс Януковичу... Тінь якого перетворилася на реальність, похмуру і чорну якусь...

Цей, фактично, завжди уникав прямих і відкритих розмов із журналістами... Мабуть знав, що у таких проявиться його суть, зовсім не президентська... Я звернув увагу, як запопадливо, нагинаючись, не встигаючи застібнути піджака, виходив він у Харкові з зали прес-конференції 21 квітня, вслід за маленьким господарем Кремля... І своїм, мабуть, також.... Чи дійсно цей останній, Президент?

Василь ЗІЛГАТОВ

ТАК ДУМАЮ

НАША ДЕРЖАВНІСТЬ ЗНОВУ ЗАГРОЖЕНА

«Справа здобуття української держави – це справа цілої нації української, а не якоїсь кляси її чи партії – от через що порозуміння, согласованість усіх чинників громадських і співпраця їх є умовою, без додержання якої ми ніколи своєї мети державної не досягнемо».

Симон Петлюра

Симон Петлюра вважав, що вести боротьбу за національно-державні ідеали мають право тільки люди чесні – національно й морально чисті. І організоване життя нації не може обмежуватися тільки її політичними інтересами, а проявлятися на всіх ділянках життя і в усіх галузях, охоплюючи господарсько-побутову сферу.

Прочитавши брошуру Головного отамана військ УНР, з гіркотою згадався той благословенний час, коли розпадалася комуністична імперія і ми, об'єднавшись у живий ланцюг, почали всім миром боротися за релігійне відродження – вихід з підпілля УГКЦ, за національне відродження – мову, традиції, свою правдиву історію, за демократичні свободи – проти всесилля і свавілля КПРС. І ми всюди були єдиними. І успіх на одній ділянці множив наші сили й допомагав домогтися свого на інших ділянках боротьби. І перемога одних була перемогою всіх, бо такий уже закон національно-визвольної боротьби – у ній або всі перемагають, або всі програють.

Згодом був ґрандіозний успіх галичан на виборах 1990 року. І ми всі тоді захмеліли від перемоги на демократичному фронті. Але, коли ейфорія минула, виявилося, що ця перемога не всіх, хоч і здобута всіма. Перемогли, як почули ми з високих трибун, демократи. Тоді настав час великого ділення. Переможці одразу відчужилися від вірян, підтримка яких привела їх до влади. Відмежувалися рішуче й від націоналістів, бо, мовляв, націоналізм лякає денаціоналізований і зрусифікований Схід України й дратує європейський та американський Захід.

І спорожніли майдани, бо розчарований люд розбрівся по домівках, а політичний провід демократів роздробився на клани й секти непомильних лідерів. Єдність українців змінили розбрат і гризня, що тривають уже майже двадцять років. Цікаво було спостерігати, що, допоки існувала загроза з боку КПРС, демократичні об'єднання розвивалися, набирали політичного впливу. Але вже після серпневого путчу й припинення діяльності КПРС активність у демократичному русі почала катастрофічно падати, бо не стало відкритого противника демократії, а її конструктивно-творча можливість без зв'язку з національними вимогами народу виявилися фікцією.

Після референдуму й виборів криза демократичного руху сягла вершини – вона була неминучою внаслідок організаційно-функціональної неспроможності його об'єднань, їхньої зорієнтованості на проблеми загальні (часто абстрактні для широкої громадськості), а не на проблеми української нації, яка нині опинилася беззахисною не в своїй національній державі, а в державі так званого громадянського суспільства. В державі олігархічних кланів, які прибрали до своїх рук усе добро народу й примушують людей жити не своєю чесною працею, а за їхніми рецептами корупції, яка в Україні сягнула найвищої позначки. Нині в Україні метою правових норм є забезпечення олігархії, а не національних і духовних інтересів народу. Тому нинішню правову систему народ справедливо розцінює як узаконене беззаконня.

Якби ми жили в своїй національній державі, то закон мусив би не тільки нормувати суспільне життя – він мусив би відповідати національній етично-правовій свідомості й традиції народу. Надзвичайно тривожить нині катастрофічно низький рівень моралі в нашому суспільстві – старих людей уже не поважають. А в національних традиціях українського народу повага до старших, до їхньої мудрості й волі завжди мала моральну й матеріальну підтримку. І політика нинішньої української держави не повинна суперечити цим природним, християнським і національним законам. Приміром, у нашому місті на зупинках пасажирського транспорту людей в літах уже виганяють з піддашшя, а на полі грабують результати їхньої праці. І це – творіння української демократії.

Наше майбутнє – у реалізації української ідеї, завдання нашої політики – визволити націю від нинішньої скверни, створити передумови для її відродження, відтворення і розвитку. А решту зробить творчий дух українського народу. І тоді Україна постане перед світом не деґрадованою калікою і не в потворній космополітичній безликості демократа, а такою, якою вимріяв її український народ, якою бачив її у своїх пристрасних мріях національний пророк Тарас Шевченко.

Степан ПРИЙМА

ПОМІРКУЙМО

ЗАКОН – ОДИН ДЛЯ ВСІХ?

Ми часто чуємо такі солодкі й милі серцю слова, винесені в заголовок статті. Чому милі? Бо відчуваємо душею, що всі ми є дітьми Божими, а тому Бог – наш добрий і справедливий батько – любить усіх нас однаково й нікого з-поміж людей не виділяє. А Його найсправедливіші закони повинні бути для всіх однаковими, тобто перед законом ми всі маємо бути рівними.

Проте у нашому щоденному житті, на жаль, не бачимо підтвердження цих справедливих слів. Хтось розкошує аж занадто, а хтось по-чорному бідує і ледь зводить кінці з кінцями. Хто має гроші (не просто гроші, а великі гроші), може дозволити собі, здається, все, навіть відкупитись від правосуддя. Тому говорять, що для таких – закон не писаний. І хоч, як всі тепер визнають, багато законів (та й Конституція) не є такі погані, багато є нормальними, хорошими, от тільки виконання їх чомусь бракує... А якби всі чесно дотримувались тих законів, то жити було б набагато краще. Які ж закони нам ще треба вигадати, щоб виконувались уже існуючі?

А що ж таке закон? І чому його мусять дотримуватись усі? Поміркуймо над значенням цих слів, й тоді багато «нестиковок» відпадуть. Отже, закон – це сукупність правових норм (чи актів), котрі покликані реґулювати взаємостосунки в суспільстві. Це один із поглядів на це поняття. А погляньмо на нього під іншим кутом зору.

Корінь слова закон – «-кон-», «за-» – префікс. У нас ще збереглося таке маловживане словосполучення, як «на кону». Так говорять про людину, котра взяла ситуацію в свої руки чи виступає на якусь тему і добре знає її. Колись наші предки жили й діяли по кону. У них це слово означало колесо наві. А що ж таке нав? Тут слід зазначити, що предки наші увесь реальний світ ділили на світ видимий і невидимий. Світ видимий називали яв (звідси явлений світ), а світ невидимий – нав (не явлений світ). У цьому невидимому світі перебуває Бог, ангели, душі наших предків та й ми колись підемо туди. Колесо (чи коло) наві чи кон – це коло послідовних, логічних перетворень або змін, котрі слідують одна за одною та існують у невидимому (духовному) світі. Якщо знати ці правила змін чи перетворень, то, застосовуючи їх у видимому (матеріальному) світі, можна добитись гармонії, процвітання і щасливого буття у світі яві.

Та хтось задля свого панування над іншими сховав ці правила буття людини на землі, зробив їх таємницею. Але йому слід віддати належне, бо він чесно назвав ці дії за-кон, тобто правила, котрі перебувають поза колом послідовних змін, тож, відповідно, привести до щастя і гармонії у видимому світі ніяк не можуть, бо суперечать невидимим законам буття. На відміну від світських законів (постанов, указів, конституцій, законів Верховної Ради і т. д.), Божі закони (чи закони буття) виконуються бездоганно і без огляду на персоналії. Інакше і не може бути, бо тоді би світ завалився.

Не вірите? Вам потрібні докази? Ось вони! Із висоти паде людина. Чи з дерева високого, а чи з будинку, сама упала по необачності, а чи штовхнув хто – не головне, головне, що обов'язково впаде. Скажіть, будь ласка, сила тяжіння зважатиме на те, чи то високий посадовець, чи просто бомж, і чи змінить силу притягання?! Напевно ні. Ось тут і перевага Божих законів. Вони для всіх людей однакові.

Чому ж тоді вони (Божі закони) не діють у суспільстві? Якраз діють! До того ж, пречудово! Бо один із головних такий: «Людина робить усе те, що вигідне для неї, чи виглядає вигідним. А що вигідне (чи виглядає вигідним) чи ні, визначає внутрішній світ людини і внутрішня культура, її світогляд, одне слово, – її душа». Тому треба зробити так, щоби було невигідно ані хабарі брати, ані труїти своє тіло. Тоді ніхто не буде більш того робити.

Дивився по телевізору недавно сюжет: на сході України в пологові будинки привозять переважно нетверезих вагітних жінок, а якщо котрась тверeза, то це для персоналу велике щастя. Чи вигідний цей стан для нашого народу? Аж ніяк! Проте він вигідний комусь, щоби наш народ вимирав. І буде так тривати доти, доки не станем будувати реальний світ, той світ, у якому пануватимуть Божі закони, по кону будем чинити, як с-по-кон-віку жили й чинили наші прабатьки.

Роботи – непочатий край, та мусить хтось колись почати, якщо вважаємо себе нащадками козаків і повстанців, якщо дух свободи живе у нас, якщо свій славний рід хочемо продовжувати.

Роман ДЖАМАН, *просвітянин*

АГІЙ!

БРАЛИ І БЕРУТЬ

У Коломиї на хабарництві попалися міліціонер і залізничник

Співробітники Управління СБУ в Івано-Франківській області затримали при вимаганні й одержанні хабара начальника вагонного депо станції Коломия та начальника лінійного пункту міліції на станції Коломия лінійного Управління на Львівській залізниці УМВС України на транспорті, повідомляє прес-група СБУ.

Ці службові особи вимагали й одержали хабар на суму 32 тисячі гривень за непритягнення до кримінальної відповідальності та незвільнення з роботи працівника вагонного депо станції Коломия.

Службових осіб затримали при одержанні ними 19 тисяч гривень – другої частини хабара. Першу частину – 11 000 гривень та 200 євро – службові особи отримали раніше.

Співробітники СБУ затримали службовців у автомобілі, що належить одному з них, тієї миті, коли вони ділили між собою гроші. Тож не дивно, що на руках та у салоні авто службовців зафіксовані численні сліди спеціальної речовини, якою були позначені купюри.

За даним фактом прокуратура області порушила кримінальну справу за ч. 2 ст. 368 КК України – одержання хабара службовими особами за попередньою змовою групою осіб, поєднане з вимаганням. За цей злочин законом передбачена відповідальність у вигляді позбавлення волі на термін від 5 до 10 років з позбавленням права обіймати певні посади терміном на 3 роки та з конфіскацією майна.

ЗА ПРАЦЮ – ЧЕСТЬ

КНИГИ – БІБЛІОТЕЦІ

Заступник голови Івано-Франківської обласної державної адміністрації Роман Іваницький вручив групі покутян із с. Рашків Городенківського району почесні грамоти голови облдержадміністрації «за вагомий особистий внесок у розвиток села, вмілі організаторські дії, ініціативність, збереження національних і духовних традицій» та з нагоди 530-річчя першої письмової згадки про село Рашків.

Зокрема, почесними грамотами голови облдержадміністрації відзначена праця сільського голови Петра Бруса, директора місцевої ЗОШ І–ІІ ст. Василя Михайлюка, завідувачки сільською бібліотекою-філіалом Оксани Мадриги та колективу місцевого дошкільного навчального закладу «Світлячок» (завідувач – Надія Мадрига).

За особистим дорученням голови облдержадміністрації Михайла Вишиванюка сільській бібліотеці передали 100 примірників книг. Бібліотечний фонд поповнили книги Романа Круцика «Дем'янів Лаз», «Степан Бандера. Перспективи української революції», Ольги Слоньовської «Пектораль», Степана Процюка «Канатохідці», Володимира Качкана «Хай святиться ім'я твоє» (томи 8, 9,10), Олега Ольжича «Незнаному воякові», Уляни Скальської «Мазепа – гетьман український у поетичних образах корифеїв української літератури від Шевченка до Сосюри», Ярослава Левкуна «Археолог Іван Борковський: повернення у славі в Україну», Мирослава Аронця «Скит Манявський», Степана Хороба «Літературно-мистецькі знаки життя», Олександра Смоляка «У часи не-Батиєві», Богдана Радиша-Миронюка «Вино з цвіту папороті», Василя Рябого «Варта трав», Марійки Підгірянки «Для Вкраїни вірно жиймо» (упорядник – Василь Левицький) та інші.

СЛАВНІ КРАЯНИ

**«Український народе!
Як Ірод Христа, тебе прагнуть убити.
І, як фарисеї, – розп'ясти на хресті,
щоб ти не жив, щоб з тобою
померла правда, яка в тобі є,
і призначення боронити волю народів,
свободу людини».**

(Із різдвяного послання 1992 року до українців голови ОУН Слави Стецько)



ЖИЛА ДЛЯ УКРАЇНИ

14 травня 2010 року виповнилося б 90 літ від дня народження Слави Стецько – великої українки, всесвітньовідомої політичної і громадської діячки, голови ОУН, соратниці Степана Бандери, вірної подруги й дружини Ярослава Стецька, голови Конґресу українських націоналістів, народного депутата України трьох скликань.

Народилася Слава Стецько (Ганна Євгенія Музика) в селі Романівка, що в Теребовлянському районі на Тернопільщині в національно свідомій селянській родині. Навчалася в гімназії у Теребовлі, де часто відчувала приниження польськими професорами гідності гімназистів-українців. Це привело дівчину до таємного гуртка, де дівчата знайомилися з діяльністю підпілля ОУН в боротьбі проти польського режиму... А в 1938 р. вісімнадцятирічна юнка стала членкинею ОУН.

З приходом у 1939 р. в Західну Україну більшовиків покинула рідні місця й перебралася на Львівщину. Працювала вчителькою в сільській школі, водночас навчаючись на філософському факультеті Львівського університету. У час німецької окупації належала до жіночої референтури ОУН, провідницею якої була Катерина Зарицька. Разом працювали над розбудовою Українського Червоного Хреста для створюваної Української Повстанської Армії. Саме в той час відбулося її знайомство з Романом Шухевичем, Дмитром Грицаєм-Перебийносом та іншими відомими діячами ОУН–УПА.

Коли в 1944 році Львів знову зайняли більшовики, дівчина отримала вказівку виїхати на Захід. Там познайомилася з Ярославом Стецьком, який вийшов (хворий і знесилений) з німецького концтабору. У шпиталі доглядала хворого, відчуваючи, що він потребує її допомоги. Після його одужання в 1946 р. вони повінчалися й замешкали в Мюнхені. Обоє перебували в дружніх стосунках із сім'ями Степана Бандери, Лева Ребета, Степана Ленкавського.

З кінця 1945 р. Ярослав Стецько очолив Антибільшовицький блок народів (АБН) і Слава увійшла до його проводу, очолювала редакцію часопису «АБН-кореспондент». Доповіді, прес-конференції, зустрічі з молоддю й політиками (Шарлем де Ґоллем, Гарольдом Макмілланом, Конрадом Аденауером, Ричардом Ніксоном...)

Влітку 1991 року після довгих літ еміґрації (за півтора місяці до проголошення Україною своєї незалежності) вона приїхала на рідну землю. В 1993 р. під її керівництвом ОУН відновила діяльність в Україні як леґальна політична партія – Конґрес українських націоналістів. Будучи головою ОУН, очолила й новостворений КУН.

У 1997 р. була обрана до Верховної Ради. Як найповажнішому за віком депутатові їй випала честь відкривати сесію новообраного парламенту України й зачитувати текст присяги. Хочеться пригадати краянам декілька слів з її вступного слова: «...Ми переконані, що лише у власній державі може розвиватися нація, збагачуватися духовно й матеріально родина й людина... Я вірю в українську націю».

Завжди елеґантна, скромна й поважна, висококультурна, високоморальна й ділова, вона була справжньою державною і партійною діячкою.

14 травня 2000 року відбулося вшанування голови ОУН–КУН, АБН, народного депутата України Слави Стецько з нагоди її 80-ліття. Урочистості відбувалися в круглій залі Центральної Ради (нині – Дім учителя). На ювілеї було понад 500 осіб, здебільшого – депутати українського парламенту... Врочисту програму вів академік Анатолій Погрібний. Привітати ювілярку прийшов і патріарх Філарет, який вручив їй орден Рівноапостольного князя Володимира Великого.

Слава Стецько вірила в силу й велич свого народу, любила Україну, як люблять Бога. Тому її служіння Україні було релігією. Наша героїня не набула за життя матеріальних статків. Найбільшою цінністю для неї були Україна, щастя й добробут рідного народу!

Вона – гідний приклад для наслідування молодим націоналістам.

Михайло РУДКОВСЬКИЙ

ПРОБЛЕМА

ТУРБУВАТИСЬ ПРО МОВУ НІКОЛИ НЕ ПІЗНО

Опозиційний уряд Юлії Тимошенко затвердив «Програму розвитку української мови, української культури та історичної свідомості громадян України», розраховану на 2010–2014 роки. Метою програми є створення умов для розвитку української мови, традиційної та сучасної української культури, розвитку історичної свідомості української нації, контроль над дотриманням ґарантованих Конституцією і законами України обов'язків держави щодо розвитку української мови, культури, історичної свідомості шляхом проведення реґіональних заходів та всеукраїнських акцій.

Проект програми був розроблений та запропонований «Студентським братством», яке, за словами керівника Олега Яценка, стурбоване згортанням курсу гуманітарного розвитку України та частими фактами порушень засад Конституції, а саме статей 10 і 11, які передбачають розвиток української історичної свідомості, історичної культури, мови.

«Студентське братство» створило громадський моніторинґовий комітет щодо захисту української мови, культури та історичної свідомості української нації, сформувало відповідні проекти рішень обласних, міських, районних рад. Втілити в життя свої пропозиції студентство має намір, заручившись підтримкою опозиційного уряду, місцевих рад і громадськості.

Турбота про мову потрібна завжди, але чомусь саме тоді, коли уряд Тимошенко був діючим, а демократична більшість мала силу ухвалювати закони, багато чого з захисту української мови так і залишилось на папері. Не були ухвалені проекти мовних законів авторства Павла Мовчана і Юрія Гнаткевича, не переглянутий Закон «Про ратифікацію європейської Хартії реґіональних мов», залишилась без фінансування непогана програма підтримки української мови, були затіяні дискусії про необхідність вживання чиновниками другої мови. Серед депутатів демократичної більшості не було стовідсоткового взірцевого особистого пошанування державної мови і, щось не пригадую, блокування трибуни з вимогою виключно україномовної роботи парламенту та виступів депутатів.

А тим часом голова правозахисної організації «Русскоязычная Украина» нардеп Колесніченко зареєстрував законопроекти «Про реґіональні мови та мови меншин» і «Про внесення змін до Закону України «Про ратифікацію європейської Хартії реґіональних мов або мов меншин»». Обидва проекти законів дуже проблематичні, але вони можуть бути ухвалені цим парламентом.

Звісно, становище української мови не задовольняє нікого. Подбати про мову може кожен українець особисто, якщо не буде байдужим, адже українці становлять більшість населення, автохтонну частину суспільства. Про державу треба подбати так само, бо порятунок нації не можна довіряти тільки політикам. Мусимо думати й діяти всією громадою, і кожний особисто мусить якось діяти, відчувати відповідальність за долю мільйонів.

За Колесніченком, статус території поширення мови меншини (білоруська, болгарська, гагаузька, грецька, єврейська, кримськотатарська, молдавська, німецька, польська, російська, румунська, словацька та угорська) можуть визначати місцеві ради дуже швидко й просто. При цьому нікого не турбує документальне підтвердження національної приналежності громадянина, бо графа «національність» у паспорі досі відсутня, і минулий уряд виправити цю проблему так і не зміг (чи не встиг). Національним меншинам ця графа не потрібна, адже вони мають підтримку своїх національних держав, потужні правозахисні організації і нардепа Колесніченка. Етнічні українці не мають жодного документального свідчення про національність, не мають своєї правозахисної організації. Отож українці повинні надіятись тільки на Бога й не спати, подавати свій український голос, захищаючи в такий спосіб мову і дбаючи про добру для народу державу.

Володимир ФЕРЕНЦ

РЕЗОНАНС • ДУМКА • СПОГАД

Подарунки Василеві Слуцькому

За своє довге життя я прочитала багато книжок. Хоч здоров'я вже не дозволяє читати стільки, як у гімназії, але й зараз не уявляю свого життя без читання.

Тепер найбільше мене вразив Василь Слуцький – своїми спогадами «Перехресні шляхи людських доль». Не лише тому, що в ті страшні часи ми мали однакові долі: пережили сибірські морози, мошкару, голод, знущання конвоїрів та інші біди, яких в політичних в'язнів ҐУЛАҐу було чимало.

Дивує й захоплює, як можна так просто, легко, доступно писати на таку важку тему. В книжці описані тілесні й душевні муки катованого за Україну. Але – без знавісніших лайок і прокльонів, без скиглінь і плачів. Все написано з високим почуттям власної гідності, навіть із гордістю, що він зумів достойно знести всі випробування, які випали на долю з допусту Всевишнього. Так може писати лише християнин.

Я хотіла написати подячного листа панові Слуцькому, але, гадаю, йому буде приємніше від цієї статті. Хочу привернути нею ще більшу увагу до книжки пана Василя. Вона є повчальною не лише для молоді, а й для нас – людей старшого покоління.

Так само прошу дорогу нашу «Галицьку «Просвіту» передати мої дарунки панові Слуцькому за його надзвичайну книжку. Це вірш одинадцятикласниці з Донеччини, який уже зо п'ять чи й більше років ходить у нас з хати до хати, з рук до рук. Він заслуговує того, щоб його опублікувала газета й донесла до широкого загалу читачів. Цей вірш підтримує нас у наших теперішніх бідах.

Ще я прошу передати через публікацію в газеті другий дарунок панові Василеві – опис однієї події з мого концтабірного життя. Не такою перлинною мовою це написано, як пише пан Слуцький, але, сподіваюся, він буде цікавий для всіх читачів.

Велика дяка і доземний уклін Вам, пане Василю, за Вашу натхненну книжку, за Вашу мужність, мудрість і гордість українця, якого не зламали життєві бурі. Прошу Господа, щоб дарував Вам многії і благії літа!

Оксана МАНЮХ

Слово про Україну

(триптих)

I

Безсила, гнана, полонена,
Знедолена, сумна, нужденна,
Мовчазна. Чорна, гола, боса,
Розхристана, простоволоса,
Сліпа, розділена, закута,
Осиротіла, непочута...
Повстала, вперта, героїчна!
Непорятована... Трагічна.
Фальсифікована, облудна,
Голодоморена, підсудна
І репресована! Проклята,
Слабка, обдурена, розп'ята.
Німа, зацитькана, покірна,
Радянська, скорена, сумирна,
Слухняна, тиха, без'язика,
Русифікована, безлика.

II

Прозріла, прокинулась, встала, згадала,
Обурилась, скинула, відвоювала!
Хворіє, будується, знає, уміє,
Одужує, дужчає, прагне, воліє,
Страйкує, пручається, жде, галасує,
Іде, помиляється, аналізує,
Живе, опирається, дише, простує,
Вивчає, бере, винаходить, працює.

III

Ласкава, сонячна, грайлива,
Прекрасна, дужа, гомінлива.
Вишнева, чиста, росяниста,
Легка, щаслива, промениста.
Осяйна, зоряна, безмежна,
Неподоланна, незалежна!
Шевчекова, моя, Франкова,
Вербова, дивно-калинова.
Велика, горда, неповторна.
Свята. Єдиная. Соборна.

Ганна САВЕНКОВА, *учениця 11 класу гімназії Єнакієво Донецької області, учасниця літературного гуртка «Криниця слова»*

ЩАСЛИВИЙ ДЕНЬ У ТАЙШЕТСЬКИХ КОНЦТАБОРАХ

Той, хто перебув ці табори, лиш останній день у них може вважати щасливим. Я ж мала щасливим іще один день...

Восени 1954 року об'їжджав свої володіння Назаров – начальник Тайшетських політичних концтаборів. Приїхав у нашу жіночу табірну лікарню – я працювала у ній в аптеці (до того валила у тайзі ліс).

Зігнали в клуб усіх, хто тільки міг ходити. Назаров говорив про те, яке добро вони нам зробили: зняли з нас номери, відкрили бараки (дотепер нас на ніч замикали), дозволили писати додому хто скільки хоче (дотепер можна було 2 листи в рік). Тепер можуть до нас на побачення їхати рідні, а якщо вони також у таборах – то можна буде поїхати до них на побачення. Лише треба написати на його (Назарова) ім'я заяву, він підпише, начальник табору дасть конвоя у супровід – і їдьте.

По цих словах завідувачка лабораторії (не пам'ятаю вже її прізвище – старша жінка, у таборах з 1937 року), а вона сиділа біля мене, сказала:

– Аксана, пашлі! – і потягла мене до виходу.

Я не могла зрозуміти, в чому справа. Вона завела мене в лабораторію, дала папір:

– Піші заявлєніє!

Коли ми вернулися в клуб, начальник ще говорив з трибуни. Як закінчив, питається:

– Єсть вапроси?

Тоді завідувачка – до нього на сцену. За нею – і я. Кажемо, що наші чоловіки також у Тайшетських таборах, просимо підписати заяви на побачення з ними.

Назаров розгубився, не сподівався на таку швидку реакцію на його слова. Та нічого не міг удіяти – підписав. І відразу оголосив:

– Мітінґ акончен! – боявся, що таких, як ми, буде більше.

З тим позволенням ми довго ходили до начальника табору, щоб нас відпустив. Завідувачка поїхала на побачення лише в грудні, а я – аж у лютому 1955 року.

Дали мені в конвой надзирательку. Їхали цілу ніч. Раненько висіли на станції Віхорєвка, де в чоловічій табірній лікарні працював мій чоловік (медперсонал у таборах набирали і з політв'язнів).

Ми прийшли на вахту до «падйома». «Дежурний» здивувався, бо ще такого не було, щоби зек провідував зека.

Шоста година. Пішов «дежурний» у корпус:

– Доктор, вставай к тебе жена прієхала!

– Бросьте шутіть! – не повірив. Але прибіг на вахту. Спочатку побачив мене через віконце.

– Ти не голодна? – то були його перші слова через шість і півроку важкої розлуки.

Ми три години чекали на вахті, поки начальник табору дасть дозвіл на побачення.

Наступного дня я знов поїхала в свою зону – на побачення нам дали одну добу.

Ще живі товариші по неволі мого чоловіка – лікаря-хірурга Володимира Костянтиновича Манюха. Скальпель і руки його не одному продовжили життя, помогли дочекатися вільної України. Мій чоловік не дочекався. Помер 3 липня 1987 року.

Оксана МАНЮХ

НАДБАННЯ НАЦІЇ

У СПИСОК ЮНЕСКО

Вісім дерев'яних церков України стали новими кандидатами у список Міжнародної спадщини ЮНЕСКО. Йдеться про чотири церкви у Львівській області – церкву Святого Духа (1502) у Потеличі, церкву Святого Юра (1657) у Дрогобичі, церкву Святої Трійці (1720) у Жовкві, церкву Різдва Пресвятої Богородиці (1838) у Маткові; про дві в Івано-Франківській – церкву Різдва Пресвятої Богородиці (1808) в Нижньому Вербіжі, церкву Святого Духа (1490-ті) у Рогатині; й про дві у Закарпатській – церкву Вознесіння Господнього (1824) в Ясіні, церкву Святого архістратига Михаїла (1745) в Ужку.

Їх лобіст – львівський учений, фахівець із давньої архітектури Андрій Кутний, що працює в лабораторії Технічного університету Мюнхена (Німеччина). Завдяки йому за один день головна визначна пам'ятка Рогатина – дерев'яна церква – постаріла на 100 років, повідомляє «Кореспондент».

«До недавнього часу її датували 1598 роком. Згідно з моїми дослідженнями, вона на 100 років старша, тобто належить до періоду відомої Роксолани, яку в 1520 році викрали з Рогатина й продали в гарем турецького султана Сулеймана II, – розповів учений. – Її батько, як відомо, був там священиком. Цілком можливо, в цій самій церкві». А. Кутний цього року за свою працю про дерев'яні церкви України отримав престижну міжнародну нагороду Europa Nostra.



Церква Святого Духа у Рогатині

Сьогодні в Україні близько 1,5 тис. дерев'яних церков – унікальних пам'яток архітектури минулих століть. Дерево – недовговічний матеріал, і вже те, що споруджені 400–500 років тому церкви збереглися до наших днів, робить їх безцінними. Крім історичної, вони мають також архітектурну й культурну цінність, викликаючи інтерес туристів і паломників.

За кількістю подібних споруд з Україною може зрівнятися тільки Румунія, у всій же решті Європі їх одиниці. Але через неувагу з боку держави кожен рік на п'ять-шість унікальних церков у країні стає менше.

ДОЛЯ

НЕЛЕГКО БУТИ СИРОТОЮ

Війна. 1944 рік. Фашистська авіація налетіла на станцію Єфимівська, що під Ленінґрадом. Молода мати якраз годувала крихітку-донечку. А коли розриви бомб затихли й люди почали розбирати завали, під мертвим тілом жінки знайшли тепле тільце дитини. Маленьку Валюшу відвезли в Північний будинок грудної дитини. Аж вісім дитячих будинків пізнала за своє життя дівчина, яка росла без материнської ласки й тягнулась до життя, як пролісок навесні. Енергійна, спортивна, трудолюбива і навіть трохи гордовита, намагалась зайняти своє місце в житті, загартувати волю, щоб не загубитись серед людей у лабіринтах життя.



Учасниця хору, фотограф хору Валентина Томків

Хтось помітив здібності дівчинки до вишивання, і Валю взяли на роботу в артіль інвалідів у Тихвині. Вдень вона працювала, а вечорами вчилась у вечірній школі й дуже любила фотографувати. Майстер в артілі співчутливо ставилась до дівчини, адже тоді не могли давати великого заробітку, а юнці так хотілось і одягнутись, і бодай вдосталь поїсти. Тож коли в Тисменицькому скоряжному цеху треба було працівниць, порекомендували Валю.

Так, у 1961 дівчина-ленінґрадка приїхала на Прикарпаття, яке вразило її ліричне серце своїми краєвидами. В 1963 р. вона йде в армію. Спершу Валя працювала радистом, геодезистом, а потім пішла на будову. Ця робота сподобалась дівчині. Активна юнка організувала художню самодіяльність.

Але Карпати знову поманили її, і в 1971 році вона повертається, працює на будівництві, виходить заміж, звивають із чоловіком своє гніздечко, народжує і виховує трьох дітей – Лєну, Володю та Олександра, яким батьки дають освіту, виводять у люди. А любов до фотографії, до прекрасного дають її душі відраду. Любить фотографувати дітей, природу. Скільки тих світлин у Валентини Томків. Саме через фотографування двадцять п'ять років тому і познайомилася з учасниками хору «Фронтова подруга» і «Фронтові друзі». Тепер завдяки Валентині Іванівній літопис хору має зафіксовану у фотографіях історію, яка уклалась в книгу «Фронтові друзі». А вдосконаленню у фотографіях пані Валентина завдячує Степанові Назаренку.

П'ять років минуло як Валентина Іванівна у строю хору «Фронтові друзі». Багатьох учасників колективу вже немає, але пам'ять живе, як та пісня, що піднімає дух. А ще з Валентиною Емма Поліванова-Гребенюк займалась художнім читанням, тож тепер зі сцени лунає не тільки пісня, але й вірші у виконанні Валентини Іванівни, а також рядками до рядка лягають віршовані спогади, мрії, спостереження. Отака вона – дитина війни, активна, небайдужа, чуйна, добра, працьовита.

Любов ЗОРІНА

ПАМ'ЯТІ ВЧЕНОГО І ПРОСВІТЯНИНА



Відійшов у вічність **Євген Михайлович НЕЙКО** – ректор Державного вищого навчального закладу «Івано-Франківський національний медичний університет», академік АМН України, доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри внутрішньої медицини № 1 з курсом клінічної імунології та алергології, член президії Академії медичних наук України, почесний член Академії медицини Польщі, член президій українських товариств терапевтів, кардіологів, гастроентерологів, СФУЛТу, почесний голова Івано-Франківського обласного фонду «Милосердя», заслужений працівник вищої школи України, член комісії АМН України з іменних премій, володар Золотої медалі Альберта Швейцара, лауреат державної премії та премії АМН України, володар Георгіївської медалі «Честь. Слава. Труд» IV ступеня та орденів «За заслуги» I–III ступенів. Автор понад 700 публікацій, в тому числі 30 монографій, підручників та посібників. Підготував близько 60 докторів та кандидатів медичних наук. Просвітянин з моменту відродження «Просвіти», багаторічний активний член Ради «Просвіти».

Хай українська земля буде йому пухом.

Степан ВОЛКОВЕЦЬКИЙ, Петро АРСЕНИЧ, Євген РОМАНИШИН, Василь БОЙКО, Степан ҐЕНИК та інші

ЛЮБИ І ЗНАЙ СВІЙ РІДНИЙ КРАЙ...

КАЛЕНДАР ПРОСВІТЯНИНА

червень

130 років тому (1880) у Станиславові вперше побував Іван Франко, якого жандарми везли з Коломиї до рідного села Нагуєвичі.

1 ЧЕРВНЯ

120 років від дня народження **Осипа Букшованого** (1890–1937), журналіста, видавця, військового і громадсько-політичного діяча, команданта стрілецької сотні легіону УСС, уродженця с. Ільці (тепер – Верховинського району).

3 ЧЕРВНЯ

55 років від дня народження **Олександра Вербівського** (1955), майстра художньої кераміки, уродженця с-ща Кути Косівського району.

5 ЧЕРВНЯ

Всесвітній день охорони навколишнього середовища.

6 ЧЕРВНЯ

90 років від дня народження **Олексія Соломченка** (1920), мистецтвознавця з Косова, який понад 50 років присвятив вивченню народного мистецтва Гуцульщини, автора монографії «Українські писанки».

8 ЧЕРВНЯ

155 років від дня народження **Наталії Кобринської** (1855–1920), письменниці, громадської діячки, організаторки жіночого руху в Галичині, уродженки с. Белелуя Снятинського району.

85 років від дня народження **Ірини Сеник** (1925), поетеси, вишивальниці, громадської діячки, довголітнього політв'язня, авторки поетичної збірки «Біла айстра любові» (1992), книги «Метелики спогадів» (2003).

9 ЧЕРВНЯ

80 років від дня народження **Володимира Войцюка** (1930), патріота й мецената, уродженця с-ща Єзупіль Тисменицького району.

11 ЧЕРВНЯ

110 років від дня народження **Петра Демчука** (1900–1937), громадсько-політичного діяча, філософа, члена УСС та УГА, уродженця м. Городенка.

80 років від дня народження **Михайла Гуця** (1930), фольклориста, громадсько-культурного діяча, кандидата філологічних наук, професора, члена Національної спілки журналістів України, уродженця с. Янівка Долинського району.

12 ЧЕРВНЯ

185 років від дня народження **Антона Шнайдера** (1825–?), краєзнавця, автора «Енциклопедії краєзнавства Галичини».

105 років від дня народження **Романа Барановського** (1905–?), громадського діяча, доктора ветеринарної медицини, члена НТШ, члена-лицаря Мальтійського ордену, уродженця м. Галич.

13 ЧЕРВНЯ

65 років від дня народження **Михайла Костіва** (1945), івано-франківського художника, уродженця с. Корчунок Рогатинського району.

16 ЧЕРВНЯ

75 років від дня народження **Богдана Сушевського** (1935), педагога і громадсько-просвітнього діяча, члена правління і ради Івано-Франківського міського об'єднання «Просвіта».

70 років від дня народження **Параски Шовкової** (1940), поетеси, авторки пісенних текстів, вишивальниці, уродженки с-ща Печеніжин Коломийського району.

19 ЧЕРВНЯ

55 років від дня народження **Юрія Оробця** (1955–2006), народного депутата України, уродженця м. Івано-Франківськ.

21 ЧЕРВНЯ

110 років від дня народження **Катерини Грушевської** (1900–1943), культуролога, етносоціолога, фольклориста.

22 ЧЕРВНЯ

120 років від дня народження **Корнелія Купченка** (1890–1943), старшини УГА, члена ОУН, музеєзнавця. З 1930 р. працював у Станиславові, з 1940 р. – директором першого історичного музею.

60 років від дня народження **Івана Блонського** (1950), фізика, доктора фізико-математичних наук, професора, члена НАНУ, уродженця с. Серафинці Городенківського району.

23 ЧЕРВНЯ

50 років від дня народження **Надії Брояко** (1960), бандуристки, музикознавця, кандидата мистецтвознавства, уродженки м. Рогатин.

26 ЧЕРВНЯ

105 років від дня народження **Петра Маркіяна Ісаїва** (1905–1973), українського історика й педагога, члена НТШ, уродженця с. Ліски Коломийського району.

40 років від дня народження **Ганни Арсенич-Баран** (1970), педагога, письменниці, члена Національної спілки письменників України, авторки поетичних збірок «Рушник на калині», «Музика черемхи», уродженки с. Нижній Березів Косівського району.

28 ЧЕРВНЯ

День Конституції України.

120 років від дня народження **Петра Франка** (1890–1941), сина Каменяра, інженера-хіміка, педагога, письменника, громадського діяча, засновника «Пласту» (1912), четаря УСС, організатора авіаполку УГА.

29 ЧЕРВНЯ

115 років від дня народження **Василя Буряника** (1895–1985), мистецтвознавця, громадського діяча, автора підручника «Теорія музики», уродженця с. Ямниця Тисменицького району.

30 ЧЕРВНЯ

80 років від дня народження **Івана Деркача** (1930–1961), поета, педагога з с. Ямниця Тисменицького району.

Підготував Петро АРСЕНИЧ